

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2015. gada 21. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Kaspars Balodis, tiesneši Sanita Osipova un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 158/2015),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.¹ panta septīto daļu un 261. panta ceturto daļu, ciktāl šīs normas nosaka, ka tiesas lēmums nav pārsūdzams (turpmāk – apstrīdētās normas), par neatbilstošām Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. un 104. pantam.

2. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.¹ panta septītā daļa noteic: „Rajona (pilsētas) tiesa sūdzību par atteikumu uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību izskata rakstveida procesā un mēneša laikā no sūdzības saņemšanas dienas pieņem lēmumu par tās apmierināšanu vai noraidīšanu. Rajona (pilsētas) tiesas lēmums nav pārsūdzams. Lēmumu paziņo personai, kuras tiesiskās intereses ir aizskartas, un iestādei, kurai ir piekritīga administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana.”

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 261. panta ceturto daļu noteic: „Atteikumu atzīt personu par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā attiecīgā

persona ir tiesīga pārsūdzēt tādā pašā termiņā un kārtībā, kāda šā kodeksa 238.¹ pantā paredzēta attiecībā uz atteikuma uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību pārsūdzēšanu. Sūdzība tiek izskatīta rakstveida procesā 10 darba dienu laikā no tās saņemšanas dienas. Rajona (pilsētas) tiesas lēmums nav pārsūdzams.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu, Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic – izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs (*datums*) iesniedza Satversmes tiesā pieteikumu par lietas ierosināšanu [..]. Pieteikumā tika lūgts atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām Satversmes 92. un 104. pantam. Satversmes tiesas 2. kolēģija (*datums*) pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, norādot uz minētajā pieteikumā konstatētajiem trūkumiem.

Atkārtoti iesniegtajā pieteikumā ir papildināts pamatojums tam, kāpēc apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 92. un 104. pantam.

Līdz ar to Satversmes tiesas kolēģijai ir jāpārliedz par to, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru jau ir lēmusi kolēģija.

5. Atkārtoti iesniegtajā pieteikumā Pieteikuma iesniedzējs papildus norāda, ka apstrīdētajās normās noteiktais pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu

un tam ir leģitīms mērķis. Pamatojot minēto apgalvojumu, Pieteikuma iesniedzējs atsaucas uz normatīvā regulējuma redakcijām. Attiecībā uz apstrīdētajās normās noteiktā pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi Pieteikuma iesniedzējs norāda uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1. panta pirmajā daļā minētajiem administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevumiem. Tāpat pieteikumā norādīts, ka normatīvā akta leģitīmo mērķi likumdevējs nav iekļāvis likumprojekta anotācijā. Savukārt attiecībā uz iespējamā pamattiesību ierobežojuma neatbilstību samērīguma principam Pieteikuma iesniedzējs pauž uzskatu, ka tikai izpildvaras pārstāvim – policijai – ir iespējams noskaidrot iespējamā likumpārkāpuma apstākļus. Tā kā Pieteikuma iesniedzējam šādu iespēju tādā pašā apmērā neesot, viņš nevarot izpildīt “apstrīdēto normu uzdevumus”.

Lemjot par lietas ierosināšanu, citastarp ir jāizvērtē, vai pieteikumā ir ietverts pietiekams juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu neatbilstību katrai norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

Lai pamatotu, ka iespējamais pamattiesību ierobežojums nav attaisnojams, pieteikumā ir jānorāda: 1) vai pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu; 2) vai ierobežojumam ir leģitīms mērķis; 3) vai ierobežojums ir samērīgs ar tā leģitīmo mērķi (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 20. maija spriedumu lietā Nr. 2002-01-03 secinājumu daļu*). Savukārt pamatojot ierobežojuma neatbilstību samērīguma principam, pieteikumā ir jānorāda: 1) vai ar izraudzīto līdzekli var sasniegt leģitīmo mērķi; 2) vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs jeb vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2007. gada 16. maija sprieduma lietā Nr. 2006-42-01 11. punktu un 2011. gada 18. marta sprieduma lietā Nr. 2010-50-03 12. punktu*).

Pieteikuma iesniedzēja viedoklis, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 92. un 104. pantam, nav balstīts uz juridiskiem argumentiem. Pieteikumā nav juridiski pamatots, kā tieši izpaužas Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību iespējamais ierobežojums un kā apstrīdētās normas neatbilst katrai norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Pieteikumā citastarp nav sniegts pamatojums tam, ka apstrīdētajās normās noteiktais pamattiesību ierobežojums neatbilstu samērīguma izvērtēšanas kritērijiem.

Līdz ar to pieteikumā ir trūkumi, kas norādīti Satversmes tiesas 2. kolēģijas (*datums*) lēmumā par atteikšanos ierosināt lietu, un pieteikumā ietvertais

juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

n o l ē m a :

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 158/2015).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

K. Balodis